

STATENS BRANDINSPEKTION

Meddelanden

1956:1

Brandalarmering

Enligt 7 § brandlagen är kommun skyldig att bland annat anskaffa och underhålla materiel, byggnader och andra för brandförsvaret erforderliga anordningar i den mån oskäligen kostnad därigenom icke åsamkas kommunen. Till "andra för brandförsvaret erforderliga anordningar" hänföres bland annat anordningar för brandalarmering. Stad, köping och annan tätare bebyggd ort, för vilken de föreskrifter skall tillämpas som gäller stad, åligger enligt 10 § brandstadgan bland annat att hålla brandtelegraf eller ock på annat lämpligt sätt träffa anordning, varigenom brandkåren kan av allmänheten alarmeras.

Anvisningar angående anordningar för brandalarmering har 1949 utgivits av statens brandinspektion (cirkulär nr 6). Dessa anvisningar innehåller såväl allmänna regler som anvisningar beträffande den tekniska utformningen av en brandalarmeringsanläggning. I företalet till anvisningarna framhålles, att helt nya alarmeringsystem kan komma att utarbetas, på vilka de utfärdade anvisningarna icke är direkt tillämpliga. Till sådana nya system måste ställningstagande ske från fall till fall.

För närvarande råder viss osäkerhet med avseende på vilka krav, som rimligen kan ställas såväl ifråga om den tekniska utformningen som omfattningen av de offentliga anordningarna för ingående alarmering. Man har kommit till insikt om att den kon-

Skannat av Utkiken

ventionella brandtelegrafen representerar ett gammalmodigt system och att någon form av hjälptelefon erbjuder allmänheten större möjligheter när det gäller att söka hjälp. Det är ju inte uteslutande brandkåren, som behöver alarmeras. I ett än större antal fall har allmänheten anledning tillkalla polis, läkare, ambulans m fl.

Genom särskilda sakkunniga har utarbetats ett förslag till lösandet av hjälptelefonfrågan för hela landet (SOS-utredningen). Till detta förslag har emellertid slutgiltig ställning ännu icke tagits från statsmakternas sida.¹⁾ I avvaktan härpå samt på resultatet av den pågående brandlagerevisionen anser sig riksbrandinspektören icke böra utsända en reviderad upplaga av cirkulär nr 6. Riksbrandinspektören har emellertid funnit det angeläget att i frågan lämna följande rekommendationer.

1. Utförande av ny offentlig anläggning för ingående alarmering respektive modernisering av befintlig sådan bör ske på sådant sätt att möjlighet erhålles att från alarmeringsstället (hjälptelefonen) nå fullgod talförbindelse med alarmeringscentralen.

2. För trådförbindelsen mellan hjälptelefon och alarmeringscentral kan antingen televerkets nät utnyttjas eller särskilt ledningsnät utbyggas, varjämte en kombination av dessa former kan förekomma. Vilket av dessa alternativ som lämpligen skall väljas bör i varje enskilt fall ekonomiskt utredas, varvid hänsyn bör tagas till kostnaderna för sakkunnig tillsyn och underhåll av ledningsnätet.

1) Hjälptelefonsystem är ju avsett att täcka de fall då vanlig telefon ej är åtkomlig för alarmeringsändamål. SOS-organisationens tillkomst medför ingen ändring i detta förhållande, utan hjälptelefonen blir lika behövlig i framtiden. Någon möjlighet att ansluta apparaterna i hjälptelefonsystem direkt till SOS-centralen, så att själva alarmväxeln skulle kunna undvaras, föreligger icke. Hjälptelefonen skall ju även användas för bland annat polisens och de kommunala verkens tjänstesamtal, vilka ej ha karaktären av alarmsamtal och därför ej kunna förmedlas av SOS-centralen.

3. Hjälptelefonskåpen bör normalt vara anslutna till alarmeringscentralen på sådant sätt att vid centralen indikering automatiskt erhålles av det skåp från vilket larm inkommer. Kravet på individuell indikering av de anslutna hjälptelefonskåpen medför självfallet vissa kostnader. Man måste emellertid förutsmätta att den alarmerande icke alltid har förmåga eller möjlighet att i telefonen klart redogöra för varifrån alarmeringen sker. Det bör därmed vara ett rimligt krav på en offentlig hjälptelefonanläggning att indikering automatiskt sker.

4. För hjälptelefonssystem skall gälla Svenska elektrotekniska normer "Telesignalanläggningar och telesignalledningar", SEN 5502, samt under kapitel IV i dessa normer angivna "Särskilda bestämmelser för sådana automatiska alarmanläggningar, som avser skydd av liv eller egendom."¹⁾ Detta innebär bland annat att förbindelseledningarna mellan hjälptelefonskåp och alarmeringscentral skall vara vilströmskontrollerade. För hjälptelefonssystem, vars skåpleddningar avses utförda med ledningar i televerkets nät eller vars telefonväxel är avsedd att anslutas till telefonstation, gäller de särskilda bestämmelser, som utfärdas av televerket.

5. Telefonskåpen bör i första hand vara utplacerade utefter de större trafikstråken och därvid särskilt utefter dem på vilka den genomgående trafiken passerar. Vidare bör industri-, upp-lags-, hamnområden och liknande förses med hjälptelefonskåp i erforderligt antal. Vad beträffar den egentliga bostadsbebyggelsen bör det i regel vara tillräckligt att uppsätta hjälptelefonskåp invid de mera livligt frekventerade affärs- och kommunikationscentra inom denna. Viss hänsyn torde emellertid även böra tagas till bostadsområdets storlek.

6. Hjälptelefonanläggningen bör vara så utformad att anslutning av automatiska brandalarmeringsanläggningar och sprinkler-

1) Utgives av Svenska Elektriska Kommissionen; försäljes av Sveriges Standardiseringskommission, Tegnérgatan 11, Box 3295, Stockholm 3.

anläggningar kan ske till densamma. Även förbindelseledningarna mellan dessa sistnämnda anläggningar och alarmeringscentralen skall vara vilströmskontrollerade. Det är vidare önskvärt att felsignal, som utlösts i den automatiska anläggningens centralapparat, indikeras på alarmeringscentralen.

7. Leverantör av anläggning för ingående brandalarmering eller av därtill hörande utrustning bör kunna förete intyg utfärdat av Statens provningsanstalt att system, apparattyper och ledningar uppfyller fordringarna i enlighet med SEN 5502 samt i övrigt motsvarar de krav på kvalitet, hållbarhet och funktionsduglighet, som rimligen bör kunna ställas på offentlig anläggning av ifrågavarande slag.

Enligt cirkulär nr 6 bör brandtelegrafanläggning eller motsvarande anordning finnas i stad med minst 2000 invånare ävensom i mindre stad där byggnadssätt, anhopning av industrier m m kan anses medföra väsentlig ökning av brandfaran. Med hänsyn dels till den utomordentligt stora utbredning den privata telefonen fått i vårt land, dels till det förhållandet att ett modernt hjälptelefonsystem än så länge normalt torde ställa sig kostsammare än en brandtelegrafanläggning bör, därest icke de lokala förhållandena motiverar ett annat ställningstagande, den angivna gränsen - i den mån hjälptelefonanläggningen betraktas enbart såsom en anläggning för ingående brandalarmering - kunna icke oväsentligt höjas. När det gäller att taga ställning till frågan om en stads eller annan tätorts förseende med hjälptelefonanläggning bör emellertid beaktas att erfarenhetsmässigt anläggningen får sin ojämförligt största användning för tillkallande av polis, ambulans- och läkarhjälp.

Ingvar Strömdahl
Ingvar Strömdahl
Riksbrandinspektör

Den 15 mars 1956

Statens Brandinspektion, Box 7097, Stockholm 7. Tfn 23 23 30

Skannat av Utkiken

